

Załącznik nr 5 do zapytania ofertowego

OPIS OBIEKTU – KOŚCIÓŁ PW. ŚW. ACHACJUSZA W SKOŁATOWIE

I. Historia Obiektu

Parafia w Skołatowie powstała najprawdopodobniej w XII w. z fundacji kanoników regularnych z Czerwińska. W 1923 r. spłonęła drewniana świątynia z 1875r. Obecny, neobarokowy kościół wybudowano w latach 1923-1927 wg projektu Stefana Stępkowskiego. Posiada we wnętrzu malowidła Władysława Drapiewskiego oraz organy firmy Biernackiego z Warszawy.

II. Konstrukcja Obiektu.

Kościół został wymurowany z czerwonej cegły, na zaprawie wapiennej, obustronnie tynkowany. Podmurówka z kamieni polnych, łamanych. W prezbiterium posadzka kamienna, w pozostałych pomieszczeniach posadzki z terrakoty. Nawa nakryta sklepieniem kolebkowym z lunetami spływającymi na przyścienne arkady filarowe. W prezbiterium sklepienie kolebkowe z lunetami, w kaplicach bocznych kolebkowo-krzyżowe, Wieżba dachowa drewniana, krokwiowo - kleszczowa, Dach kryty blachą miedzianą. Stolarka okienna - futryny okienne drewniane, skrzydła metalowe, z wielopolowym podziałem. Stolarka drzwiowa drewniana, drzwi zewnętrzne główne, dwuskrzydłowe, płycinowe, boczne jednoskrzydłowe, płycinowe.

Elewacje otynkowane, na wysokim, sięgającym podstawy okien kamiennym cokole. Zwieńczone profilowanym i mocno wyładowanym gzymsem, rozczłonkowane prostokątnymi i półkoliście zamkniętymi otworami okiennymi i drzwiowymi. Otwory w profilowanych opaskach. Fasada wschodnia - jednokondygnacyjna, jednoosiowa, zwieńczona wysokim trójkątnym szczytem o bokach lekko falistych, ogzymsowanym. Naroża ujęte pilastrami, na osi półkoliście zamknięty otwór drzwiowy, w analogicznej płycinie, ta z oprofilowaną archiwoltą. W szczycie na osi tuż nad gzymsem wieńczącym półkolisty otwór okienny, nad nim płycina półkoliście zamknięta z płaskorzeźbą świętego Achacjusza w polu, nad nią okulus. Gzyms szczytu przerwany w połowie gzymsami odcinkowymi, wzwieńczeniu przechodzi w dwie ślimacznice. Na nich krzyż metalowy osadzony w kuli, na kostkowej podstawie. Elewacje boczne analogicznie opracowane. Na osiach ścian nawy dwa otwory okienne. Między nimi toskańskie pilastry. Naroża wsch. zaokrąglone, nad nimi wolowante, ogzymsowane imposty, na nich owalne, kamienne, "puklowane" lampiony. Kaplice-jednoosiowe, zwieńczone wysokimi, gzymsowanymi szczytami o trójuskokowych falistych brzegach. Naroża ujęte toskańskimi pilastrami. Na osi prostokątne otwory okienne, nad nimi okna półkoliste, osadzone na gzymsach odcinkowych, w profilowanych opaskach. Gzymsy odcinkowe na stosunkowo płaskich konsolach. Wiatrołapy jednoosiowe, na narożnie ustawionych osiach prostokątne otwory okienne i drzwiowe. Ściany prezbiterium bez podziałów. Elewacja zachodnia z oknami na bocznych zamknięciach prezbiterium.

III. Stan Obecny Obiektu.

W obecnej chwili ściany, posadzki, sklepienia, wieżba dachowa, pokrycie dachu, stolarka okienna znajdują się w dobrym stanie.

Natomiast konserwacji i napraw wymagają następujące elementy budynku:

1. **Elewacja Kościoła.** Odspojenia i spękania tynków występują w dolnej części obiektu tuż nad wysokim kamiennym cokole, ubytki tynkarskie w partiach gzymsów wieńczących kościół.
2. **Instalacja rynnowo – spustowa.** Część instalacji jest skorodowana lub nieszczelna, co prowadzi do zawilgocenia tynków wodą opadową.
3. **Schody kamienne przed wejściem głównym i wejściami bocznymi.** Kamienne elementy są zanieczyszczone i częściowo zniszczone. Z powodu braku spoin uległy destabilizacji.
4. **Instalacja odgromowa.** Obecnie istniejąca instalacja jest już przestarzała i nie spełnia obecnych przepisów przeciwpożarowych.
5. **Drzwi zewnętrzne.** Drzwi główne, frontowe oraz dwie sztuki drzwi od strony prezbiterium, są w złym stanie i wymagają wymiany na nowe lub poddaniu konserwacji.

PROGRAM PRAC

I Etap.

1. **Rozpoznanie wypraw tynkarskich i stwierdzenie czy są one pierwotne czy też wtórne.**
  - 1) Przeprowadzenie podstawowej kwerendy archiwalnej dotyczącej historii obiektu, której wnioski
  - 2) posłużą do wytypowania miejsc badawczych.

Załącznik nr 5 do zapytania ofertowego

- 3) Przeprowadzenie badań stratygraficznych lokalnych wypraw tynkarskich oraz warstw malarskich poprzez wykonanie odkrywek pasowych wykonywanych metoda mechaniczną. Określenie kolejności warstw malarskich ich faz chronologicznych oraz kolorystyki
- 2. Uzupelnienie części tynków zewnętrznych.**
- 1) Oczyszczenie elewacji z zabrudzeń oraz nawarstwień związków chemicznych (np.. soli).
  - 2) Sprawdzenie stabilności i stanu istniejącej wyprawy tynkarskiej, następnie usunięcie luźnych, odspojonych fragmentów tynku, poprzez delikatne ostukanie powierzchni, następnie usunięcie luźnych warstw wyprawy tynkarskiej.
  - 3) Przeprowadzenie dezynfekcji murów oraz ich odsolenie.
  - 4) Usunięcie występujących pęknięć murów oraz uzupełnienie mniejszych ubytków wyprawy zaprawami konserwatorskimi.
  - 5) Uzupełnienie ubytków wyprawą zewnętrzną elewacyjną na bazie krzemianów, odpowiednio dobraną do murów historycznych.
  - 6) Zaimpregnowanie murów.
  - 7) Identycznie, jak w powyższych punktach, zostaną potraktowane gzymsy i detale architektoniczne.
- 3. Malowanie elewacji kościoła.**
- 1) Rozpoznanie płaskorzeźbionej figury św. Achacjusza pod kątem materiału i ewentualnych historycznych pigmentów barwnych.
  - 2) Przeprowadzanie badań stratygraficznych celem określenia historycznej kolorystyki kościoła poprzez wytypowanie miejsc do wykonania odkrywek nawarstwień występujących na elewacjach.
  - 3) W przypadku, gdy badania stratygraficzne nie wykażą oczekiwanych rezultatów, kolorystykę należy dobrać poprzez komisję konserwatorską, w uzgodnieniu z właściwym miejscowo Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Malowanie elewacji będzie wykonane na zasadzie aranżacji, opartej na szczegółowym rozpoznaniu stylistyki oraz historii obiektu, specjalistycznej wiedzy z zakresu historii sztuki, architektury oraz technik budowlanych.
  - 4) Prace będą wykonane z wykorzystaniem technologii i materiałów przeznaczonych do obiektów zabytkowych.
- 4. Wymiana części skorodowanych i nieszczelnych odcinków instalacji rynnowo - spustowej.**
- 1) Ocena stanu i skuteczności istniejącego pokrycia dachowego oraz instalacji rynnowo spustowej.
  - 2) Wymiana części skorodowanej, nieszczelnej instalacji rynnowo-spustowej, prowadzącej do zawilgocenia tynków wodą opadową, na nową wykonaną z miedzi lub tytan cynku, z zachowaniem oryginalnego metalicznego odcienia.
- 5. Poprawa konstrukcji schodów przy wejściach do kościoła.**
- 1) Zostanie użyta jak największa liczba oryginalnych płyt kamiennych.
  - 2) Zostanie dokonana wymiana zniszczonych fragmentów kamiennych stopni na nowe wykonane z tożsamego materiału.
  - 3) Pozostawione stopnie kamienne będą oczyszczone metodą mechaniczną z zastosowaniem odpowiednio dostosowanego kruszywa i ciśnienia.
  - 4) Stopnie zostaną ustabilizowane poprzez właściwe spoinowanie oraz wypełnianie pustych przestrzeni zaprawą (podczas prac będzie ciągle obserwowane wypływanie zaprawy).
  - 5) powierzchnia wycieraczki, ze względów estetycznych, zostanie powiększona i przesunięta poprzez ustawienie jej na osi drzwi wejściowych.

Załącznik nr 5 do zapytania ofertowego

6. Wykonanie instalacji odgromowej.

- 1) Podczas doboru trasy, będą uwzględnione już istniejące bruzdy, wnęki i otwory po poprzednich instalacjach. Instalacja będzie poprowadzona z poszanowaniem substancji zabytkowej, wykluczając ingerencję w ewentualny wystrój architektoniczny. W przypadku wyznaczania nowej trasy, jej przebieg będzie dopasowany do formy architektonicznej budynku oraz jego elewacji.
- 2) Instalacja będzie prowadzona wzdłuż gzymsów, okapów, rur spustowych, rynien, odsadzek oraz innych elementów architektonicznych w sposób maksymalnie pozwalający na jej ukrycie.

7. Wykonanie dokumentacji powykonawczej prowadzonych prac.